

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003138

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ про видачу диплома Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової №65-асп від 29.08.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лі Яньфей ..

2. Yanfei Li

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Дата захисту: 14-08-2025

Спеціальність за освітою: 025

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10357

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41.45, 18.09.09

Тема дисертації:

1. Оперна творчість Джона Адамса у контексті новітніх трансформацій музичного театру XXI ст.: до проблеми документальної опери
2. John Adams's Operatic Work in the Context of Contemporary Transformations of 21st-Century Music Theatre: On the Problem of the Documentary Opera

Реферат:

1. На зламі XX і XXI століть оперний жанр вступає у фазу інтенсивної трансформації, зумовленої як внутрішньою еволюцією музично-драматургічної мови, так і потужними імпульсами соціокультурного характеру. Звільняючись від нормативного обмеження академічної традиції та долаючи стереотипні жанрові схеми, опера дедалі активніше утверджується як простір радикального художнього експерименту. Завдяки зусиллям композиторів-новаторів відбувається не лише оновлення виражальних засобів, але й кардинальне переосмислення самого статусу жанру, неодноразово проголошеного «застарілим» і «консервативним». У результаті опера знову набуває актуальності як живий, відкритий і динамічний медіум, здатний вмщувати різномірні концептуальні ідеї та ставати полем актуальних художніх практик. На тлі цих процесів

виокремлюється особлива жанрова модель – документальна опера, яка зберігає сталі структурні й функціональні ознаки традиційної оперної форми, водночас інтегруючи низку новоутворень, зумовлених специфікою документального матеріалу. Метою дослідження є теоретико-аналітичне осмислення художньої природи документальної опери як особливої жанрової трансформації музичного театру кінця XX – початку XXI століття. Об'єктом дослідження є трансформація оперного жанру в академічній музиці XX–XXI століть у контексті розвитку документального музичного театру. Предметом дослідження виступає документальна опера як форма актуального музично-сценічного висловлювання, зосередженого на поєднанні художніх, фактографічних і перформативних структур у творчості Джона Адамса. Матеріалами дослідження стали оперні твори Дж. Адамса «Ніксон в Китає», «Смерть Клінгхоффера» і «Доктор Атомний». У Розділі 1 доводиться, що опера в XX–XXI століттях втрачає статус стабільної естетичної форми, перетворюючись на динамічну сценічну модель, у якій індивідуалізація, жанрова нестабільність і прагнення до міжмедійного синтезу формують нову онтологію музичного театру. Саме постдраматичний театр і новий музичний театр остаточно закріплюють за сучасною оперою статус не репрезентації, а трансформації – не ідеології, а відкритого простору досвіду, де гра, симулякр, іронія й межовий афект утворюють нову сценічну чуттєвість. У Розділі 2 були виявлені ключові особливості функціонування документального начала в оперному театрі як одного з проявів художньої репрезентації сучасної реальності. Центральним критерієм віднесення оперного твору до документальної моделі стало наявність достовірного джерела, запозиченого із зовнішньої щодо художнього задуму дійсності та інтегрованого у структуру вистави у формі тексту, звуку чи візуального фрагмента. Документальність в опері передбачає не лише тематичну актуальність, а й вторгнення емпірично достовірного матеріалу в художню тканину, що неминуче модифікує структуру музично-драматичного висловлювання. Художній образ мислиться як багаторівневий, асоціативно насичений і завершений у межах естетичної структури, тоді як документальний зберігає фрагментарність, атомарність і контекстуальну залежність, апелюючи до зовнішніх джерел верифікації.

2. At the turn of the 20th and 21st centuries, the operatic genre enters a phase of intensive transformation, driven both by the internal evolution of its musical-dramaturgical language and by powerful impulses of a sociocultural nature. Liberated from the normative constraints of academic tradition and overcoming stereotypical genre schemes, opera increasingly affirms itself as a space of radical artistic experimentation. Through the efforts of innovative composers, there occurs not only a renewal of expressive means but also a fundamental rethinking of the genre's very status—repeatedly declared “obsolete” and “conservative.” As a result, opera regains its relevance as a living, open, and dynamic medium capable of embracing diverse conceptual ideas and serving as a field for current artistic practices. Against this background, a particular genre model stands out—the documentary opera, which retains the stable structural and functional features of traditional operatic form while integrating a range of innovations dictated by the specificity of documentary material. The aim of this study is to provide a theoretical and analytical understanding of the artistic nature of the documentary opera as a distinctive genre transformation within music theatre at the end of the 20th and the beginning of the 21st century. The object of the study is the transformation of the operatic genre within academic music of the 20th and 21st centuries in the context of the development of documentary music theatre. The subject of the study is the documentary opera as a form of contemporary music-theatrical expression that integrates artistic, factual, and performative structures in the operatic works of John Adams. The research corpus comprises John Adams's operas *Nixon in China*, *The Death of Klinghoffer*, and *Doctor Atomic*. Chapter 1 demonstrates that, in the 20th and 21st centuries, opera ceases to function as a stable aesthetic form, becoming instead a dynamic theatrical model in which individualization, genre instability, and a drive toward intermedial synthesis construct a new ontology of music theatre. It is precisely postdramatic theatre and the new music theatre that definitively consolidate the status of contemporary opera as not a mode of representation, but a mode of transformation—not a vehicle of ideology, but an open field of experience, where play, simulacrum, irony, and affective intensity constitute a new scenic sensorium. The contemporary media reality, with its globalizing tendencies, electronic technologies, and hybrid perceptual modalities, reinforces the role of play as a form of creative modelling. Chapter 2 identifies the key characteristics of how the documentary element functions within operatic theatre, viewing it as one of the most expressive

manifestations of contemporary reality in art. The central criterion for classifying an opera as documentary is the presence of an authentic source drawn from a reality external to the artistic conception and integrated into the performance structure in the form of text, sound, or visual material. Documentality in opera presupposes not only thematic relevance but also the intrusion of empirically verifiable content into the artistic fabric, inevitably altering the structure of musical-dramatic expression. The artistic image is conceived as multilayered, associative, and complete within the aesthetic framework, whereas the documentary remains fragmented, atomized, and context-dependent, relying on external sources of verification.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Sapsovych O., Liang Zhenyu, Li Ziyu, Li Yanfei, Li Zhichao. EMOTIONAL INTELLIGENCE OF A MUSICIAN-PERFORMER // AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research, 2023. Vol. 13, Issue 2, Special Issue 37, pp. 78-81
- Лі Яньфей. (2023). Провідні художні тенденції й інноваційні рішення у сучасному оперному мистецтві. Музичне мистецтво і культура. Одеса, 2023. Вип. 38, С. 261-275
- Лі Яньфей. (2024). Музикознавчі аспекти вивчення проблеми гри у контексті театрального-сценічного мистецтва. Музичне мистецтво і культура. Одеса, 2024. Вип. 41. С. 54-69

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Александрова Наталія Глібівна

2. Nataliia H. Aleksandrova

Кваліфікація: к.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Артем'єва Віра Борисівна

2. Vira Artemieva

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7576-3609

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вороновська Ольга Володимирівна

2. Olha V. Voronovska

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7181-996X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марік Валерія Борисівна
2. Valeriya B. Marik

Кваліфікація: к.мист., доц., 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової**Код за ЄДРПОУ:** 02214254**Місцезнаходження:** вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство культури та стратегічних комунікацій України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Остроухова Наталія Володимирівна
2. Natalia Ostroukhova

Кваліфікація: д. мист., доц., 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4266-1283**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової**Код за ЄДРПОУ:** 02214254**Місцезнаходження:** вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство культури та стратегічних комунікацій України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Муравська Ольга Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Муравська Ольга Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Черноіваненко Алла

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна